Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Viite: HE 280/2022 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI VIRVOITUSJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Päivittäistavarakauppa ry:ltä (PTY) lausuntoa otsikkoasiassa. PTY kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

PTY vastustaa virvoitusjuomaveroa ja vaatii ensisijaisesti veron poistamista. PTY pitää erittäin kyseenalaisena, että verokertymän lisäämiseksi asetetaan eri tuoteryhmiä, ja sitä kautta eri toimialan yrityksiä eriarvoiseen asemaan keinona lisätä valtion verokertymää.

Yksilön terveyden ja sitä kautta kansanterveyden kannalta ruokavalion kokonaisuus on ratkaiseva, ei mikään yksittäinen asia ruokavaliossa. Ihmisen hyvinvointi on kokonaisuus, eikä sitä voida ratkaista yhtä tuoteryhmää rankaisemalla. Lisäksi kaikki kulutukseen kohdistettavat verot heikentävät kuluttajien ostovoimaa ja tasaverona virvoitusjuomavero kohdistuu eniten pienituloisiin. Virvoitusjuomaveron kaltaisessa verossa myös rajanveto eri tuotteiden välillä on varsin haastavaa ja veron suhteen joudutaan tekemään varsin keinotekoisia jaotteluita ilman terveydellisiä perusteita.

Mikäli virvoitusjuomaveroa ei poisteta, PTY katsoo, että asia tulee palauttaa valmisteluun. Virvoitusjuomaveron porrastaminen kuuteen eri luokkaan juomien sisältämän sokerin perusteella monimutkaistaa veroa merkittävästi ja aiheuttaa yrityksissä lisäkustannuksia ja merkittävää hallinnollisen taakan kasvua. Pelkästään yksittäisen tuotteen verotason määrittäminen rajaveto-ongelmineen tulee olemaan haastavaa yrityksille tullitariffien valtavan määrän ja virvoitusjuomaveron keinotekoisen jaottelun takia. Esityksen palauttamista valmisteluun puoltaa myös komission alustavassa tutkinnassa oleva valtiontukikantelu.

Lausuntokierroksen jälkeen esitykseen on tehty muutos siirtää alimmasta veroluokasta tuotteet, jotka eivät sisällä lisättyä sokeria verotettavaksi sokeripitoisuuden perusteella vastaavasti kuin muut veron piiriin kuuluvat juomat. PTY vastustaa muutosta. Muutos tarkoittaa mm., että asiakkaan itse mehukoneella puristamat appelsiinimehut tai vaikkapa paikan päällä valmistetut smoothiet verotettaisiin jatkossa niiden sokeripitoisuuden mukaan. Muutos on hallinnollisen taakan osalta kestämätön eikä sille ole terveydellistä perustetta.

Jos ostat appelsiineja ja puristat itse niistä mehua kotona, tai ostat hedelmiä ja vihanneksia tehdäksesi smoothien, veroa ei tarvitse maksaa. Jos puristat itse mehun kaupassa tai ostat paikan päällä valmistetun tuoreista marjoista, hedelmistä ja/tai kasviksista valmistetun smoothien, virvoitusjuomavero tulee maksaa

Päivittäistavarakauppa ry
PL 340, 00131 Helsinki • Eteläranta 10, 00130 Helsinki
Puhelin (09) 172 860 • viestinta@pty.fi • www.pty.fi

sokeripitoisuuden mukaan. Veron määrän laskeminen näiden mehujen ja paikan päällä valmistettujen smoothieiden osalta on käytännössä mahdotonta. Appelsiinien sokeripitoisuus vaihtelee ja toisaalta paikan päällä valmistetuissa smoothieissa on tyypillisesti useita marjoja, hedelmiä ja/tai kasviksia mukana, joiden suhteet vaikuttavat sokeripitoisuuteen. PTY katsoo, että pakkaamattomat elintarvikkeet, kuten asiakkaan itse myymälässä sijaitsevalla mehustuskoneella valmistamat mehut tai paikan päällä valmistetut smoothiet, tulee rajata kokonaan virvoitusjuomaveron soveltamisalan ulkopuolelle.

Lainvalmistelun tulee kaikissa tilanteissa perustua kattaviin vaikutusten arviointeihin, eikä yritysten hallinnollista taakkaa tule kasvattaa perusteettomasti. Tarkoituksen ja päämäärän välillä tulee olla selkeä syy-yhteys. Kun lain voimassaoloa perustellaan kansanterveysnäkökulmilla, pitäisi esityksen kansanterveydellinen syy-yhteys pystyä osoittamaan, mitä nyt ei ole tehty.

Kunnioittavasti

Päivittäistavarakauppa ry

Kari Luoto
Toimitusjohtaja

Tea Taivalkoski
Lakimies

Päivittäistavarakauppa ry
PL 340, 00131 Helsinki • Eteläranta 10, 00130 Helsinki
Puhelin (09) 172 860 • viestinta@pty.fi • www.pty.fi